

BAJTÁRSI

LEVÉL

HIVEN!

BECSÜZLET

VITÉZÜL!

III.évi 8-9.levél

12 oldal

Graz, 1950.V.10.

KRIZIS ELŐTT?

A döntések éve következnek? - Miről tárgyal Trygve Lie Oroszországban? -
Magyarország igénye Burgenlandra

MÁRCIUS 22.-iki számunkban írtuk, hogy olyan hírek terjedtek el a világsajtóban, amelyek szerint az USA és a Szovjet közt béketárgyalások várhatók. Közben sok semmitmondó esemény zavarta meg a világpolitika kialakulásának egységes képét, azonban, mégis csak úgy látszik, hogy közben, a kulisszák mögött folytak az előkészítő megbeszélések. Ezek eredményének tudható be Trygve Lie, az UNO főtitkárának tervezett Moszkvai utja. De más események is arra mutatnak, hogy vagy így, vagy úgy, de az idei év, ha nem is maguknak a döntő eseményeknek, de az azokat előkészítő történéseknek éve lesz.

TRYGVE LIE, aki tudvalevően az UNO főtitkára és mint ilyen az UNO gépezetében a legfontosabb állandó tényező, norvég szociálista államférfi. Eppen azért került erre a magas polcra, mert személye az oroszok előtt sem volt antipatikus, viszont a nyugati világ is szívesen látta a mérsékelt szociálista felfogású, de mindenképpen nyugati műveltségű és ennek megfelelően humanista és őszintén demokratikus gondolkodású politikust. Most "privát" utazást hajtott végre, "senkinek a nevében és megbízásából sem tárgyal", csak éppen fel van szerelve mindazokkal az érvekkel, amelyek szükségesek ahhoz hogy folytonosan "nyet"-et mondó oroszokat jobb belátásra bírják.

SAJNOS, nem tartjuk túl valószínűnek, hogy valami komoly konkrétumot fog az Oroszokkal elérni, mert erre az idő még nem érett meg. Mindenesetre Sztálinék hajlandóknak látszanak a tárgyalásra, csak persze, azon az alapon, hogy ők nem adnak fel semmit, viszont az amerikaiak adjanak fel mindent. Ismételjük tehát, hogy nem várunk azonnali és határozott sikert a tárgyalásoktól, de esetleg olyan további megbeszélések alapját veheti meg ezzel, amelyek majd nagyobb sikerrel kecsegtethetnek. Tárgyalásainak alapja a yaltai megállapodás érvényesítése. Igaz, hogy Yaltában Roosevelt Magyarországot is a Szovjet érdekszférába ajánlódta és ezen a jelenlegi amerikai külpolitika sem tud változtatni, ha csak egy végleges leszámolás révén nem, azonban a yaltai megállapodás úgy szólt, hogy Magyarország szabadon választhatja meg kormányformáját és minden elnyomástól szabadon élhet. A bolsevikok, természetesen, megígérték ezt, de még természetesebb, hogy ezt a megállapodásukat sem tartották be. Acheson már március derekán követelte azóta híressé vált 7 pontjában ennek a rendelkezésnek betartását és biztosítékként az orosz csapatok és rendőrség kivonását Magyarországról. Ne csodálkozzunk és ne csalódjunk tehát, ha egy esetleges rendezés e-

setén "csak" ennyi eredményt érnek el az angolszászok. Ha ugyanis ez bekövetkeznék, alapos remény volna arra, hogy a magyarországi rémuralmat így, vagy úgy, de rövidesen likvidálni lehetne.

AZ OROSZOK azonban mindig kiszámíthatatlanok és most is, Trygve Lie beharangozott útja előtt, olyan kezdeményezéssel léptek a világpolitika porondjára, ami erősen zavarólag fog hatni a békés kibontakozás szempontjából. Ez a "burgenlandi kérdés" felvetése. Legújabb hírek szerint u. i. a magyar rezsim igényt emel Burgenlandra, amely tudvalévően jelenleg orosz megszállás alatt áll. Az integrális Magyarország minden kis falatkája szent nekünk, s természetesen magunkban sohasem mondtunk le sem egyik, sem másik elveszített területünkről. Ennek a kérdésnek jelenlegi felvetése azonban nyilvánvalóan zavartkeltést szolgál, amivel az oroszok --közismert politikájuknak megfelelően-- meg akarják torpedózni a békés tárgyalások lehetőségét és olyan adut belevinni a vitába, amiért valami ellenértéket követelhetnek, ill. tarthatnak majd meg. Allitólag már csapatmozdulatok is történtek a vasfüggöny tulsó oldalán, sőt néhány helyen az akna-zárat is felszedték. Megítélésünk szerint ezekben a lépésekben nem szabad mást látni, mint a hidegháborúnak egy újabb csatáját.

A HIDEG HÁBORU változatlan dühvel folyik. Meglehetősen komoly ütközetek zajlottak le a közelmúltban és várhatók a közeljövőben. A burgenlandi kérdésen felül egy amerikai repülőgépnek a lelövése jelentette a legnagyobb huzást ebben az idegekre menő háboruskodásban. Ismeretes, hogy a balti vizek fölött az oroszok lelőtték egy amerikai repülőgépet, de az igen erélyes amerikai jegyzékre ezt letagadták, ill. egészen más beállításba próbálták helyezni. Most nyújtotta át Amerika a második jegyzéket ebben az ügyben, amely szintén nagyon erélyes hangú. Természetesen, mindez csak kölcsönös ijesztgetés, mindazonáltal egy-egy téglával hozzájárul annak a krízisnek kifejlődéséhez, amit június-juliusra várnak a világpolitika szakértői. Ezt a kritikus helyzetet, amiben éppen úgy bekövetkezhetik egy háború, mint egy meglepő békekötés, a "pütkösdi felvonulás" lehetősége nyugtalanítja legjobban. Berlin keleti, tehát orosz zónájából, ugyanis százezrekre menő ifjusági menetet akarnak az oroszok a nyugati övezetekbe bevonultatni, s ezzel mintegy vértelenül okkupálni Nyugat-Berlint és kiszorítani onnan a nyugatiakat. Abban reménykednek ugyanis, hogy gyerekekre nem fognak lőni az amerikaiak, ha meg lőnének, abból világbotrányt tudnának faragni. Bizonyosak vagyunk abban, hogy az amerikaiak megtalálják a megfelelő megoldást, s hogy ebből a pütkösdi mars-ból sem lesz háború. De tény az, hogy úgy ez, mint a már említett és fel sem sorolható események mind azt a célt szolgálják, hogy Amerika vesztse el a fejét és kezdeményezze a fegyveres konfliktust. Így a krízis igen komollyá válhatik, anélkül azonban, hogy komolysága egy fegyveres összeütközéssé fejlődne.

TÁVOLKELETEN egy kis harci szünet van, részben talán a vörös kínaiak erőinek rendezésére, részben a belső problémák megoldására, részben pedig az esőzések végének bevárására. De az is lehet, hogy a nagy offenzíva akkor indul csak meg, amikor erre - az európai helyzetet alkalmasnak tartja a Szovjet. Ezzel ugyanis a nyugatiak érdeklődését és esetleg anyagi eszközeit is Keletre vonná és így a vörösök Európában könnyebb sikert remélhetnének.

Az Ausztráliába kivándorolt TAKÁCS CSALÁD ezúton értesíti magyar honfitársait és barátait, hogy fiatalon elhunyt szeretett gyermekük, ill. testvérük, TAKÁCS RÓZSIKA siremlőkének ünnepélyes megszentelését f. hó 14-én tartják /d. u. 1/2 4-kor/ a Grazi Zentralfriedhofban. Ugyancsak ezen a napon, d. e. 10 órákor drága halottjuk lelki üdvéért szentmisét mutattatnak be a Grazi Jesuiten Kirche-ben /Sporgasse 21. Stiegenkirche/

HIREK A VÉRZŐ MAGYARORSZÁGRÓL

MIT LÁTOTT ÖT ANGOL NŐ MAGYARORSZÁGON? Ezt írta le Beatrice King egy könyvben, magyarországi tapasztalatai alapján. Beatrice King könyvéről a hazai vörös sajtó a legnagyobb elragadtatás hangján emlékszik meg. "Beatrice King -írja a Magyar Nemzet- a legnagyobb elismeréssel emlékezik meg a magyar népi demokráciáról, amely a nép uralmát jelenti. A magyar népi demokrácia először adott alkalmat a magyarnak népek történelme folyamán, hogy saját sorsát intézze. Bámulatossá tartja a magyar újjáépítés tempóját. Angol reakciós körök sokszor beszéltek az ugynevezett "vallásüldözésekről". B. King határozottan megállapítja, hogy ilyen nincs és határozottan visszautasítja az ezzel kapcsolatos rosszindulatú hírverést. Szószsrint ezt írja: Teljesen valótlan, hogy a vallást üldözik. Ennek az ellenkezője igaz. Az, amit a reakciós körök vallási konfliktusnak tüntetnek fel, egyáltalán nem vallási jellegű. Arról van szó, hogy főleg a katolikus egyház bizonyos körei, amelyek utasítást kapnak a Vatikántól, politikai téren ellenséges magatartást tanúsítanak a magyar népi demokráciával szemben". - Így ír B. King, a maga, valamint másik négy nőtársa nevében. A baj nem ott van, hogy így ír, hanem ott, hogy ezt az írást esetleg egy jóhiszemű angol elolvassa és - hisz neki. Nagyon szeretnénk, ha B. King és társai úgy töltenének vagy három hónapot Magyarországon, hogy nem tudnák róluk kicsodák. És próbálnák ki a népi demokrácia szabadságát, s hasonlítanák azt össze saját hazájuk szabadságával. Kiváncsiak volnánk rá, vajjon ott maradnának-e, avagy így kezdenék vissza a reakciós Angliába?

MÁJUS ELSEJÉN HATSZÁZEZER EMBER VONULT FEL BUDAPESTEN! Felvonult? Na, ez egy kis túlzás. Kihajtották az utcákra. Vagy ment, vagy a börtönbe ment, de valahova kellett neki mennie. A felvonulás reggel 7-től délután kettőig tartott. A végcél a Liget volt, ahol mindenki megkapta felvonulása díját: egy nagy darab sonkás kenyéret és egy fél liter sört. Azután mehetett haza, vagy ahova akart - továbbbűnözni. Persze, a hatszázazrek közül a kisgyerekek sem hiányozhattak. Hét órán át kellett nekik ácsorogniuk, vagy menetelniük, hogy Sztálin nagyobb dicsőségét zenghessék.

A VASAS-SZÉKHÁZBAN TANÁCSKOZÁST TARTOTTAK A MAGYAR SZTÁHANOVISTÁK. Az ülésen Harustyák elvtárs, nehézipari miniszter elnökölt. Az ülés Rákosi Mátyást, a "magyar nép bölcs tanítómesterét és vezérét" választotta diszelnökévé. Az elnökségbe többek között a következők kerültek. Bárdin elvtárs, a Szovjet Tudományos Akadémia alelnöke, Dubjága szovjet sztahanovista szövőnök, Pányin szovjet sztahanovista mozdonyvezető, Zsuravljjev szovjet kiküldött, de emellett számos "magyar" is, pl. Zsofinyev miniszter elvtárs, Bébrits min. elvtárs, Zgyerka főtitkár elvtárs, stb. Hát nem gyönyörű kollektív - Magyarországon?

UJABB CSODABOGÁR: AZ 500 KILOMETERES MOZGALOM! Hogy mi ez? A szovjet vasutak példája nyomán egy Lengyel József nevű mozdonyvezető és "brigádja vállalkozott arra, hogy a Budapest-Nyiregyháza utvonalat 20 óra alatt megteszi. /Oda-vissza/. A kitűzött érkezési idő előtt 30 perccel futott be a vonat Nyiregyházára, visszafelé pedig Debrőcönbe 70 perccel előbb, Pestre pedig összesen 4 óra 20 perccel előbb értek, mint a kitűzött 20 óra. Persze volt nagy fogadtatás, beszéd, Rákosi és szovjet-éltetés és ami tetszik. Mi csak egyet nem értünk. Mi ebben a vice? Miért kell hamarabb odaérni, mint a menetrend? Ha lassu a menetrend, mért nem rövidítik meg a menetidőt? Ha 15 óra 40 perc alatt lehet megtenni egy távolságot, miért tűznek ki 20 órát rá? Hogy önmagukat becsaphassák? Vagy hogy el-sztahanovizmust játszanak? Avagy, hogy - lekésessék a jámbor utasokat, akik bíznak a menetrendben? Mindenesetre a mozgalomhoz, mint olvassuk, az egész ország futóházai sürgönyileg és lelkesen csatlakoztak. Csak tudnánk, hogy mi ebben a vice...

MAGYAR TÁNCOK

A magyarságnak mindig egyik legkedvesebb szórakozása volt a tánc. Volt is egész sereg tánca, ami azonban az idők folyamán feladásba merült. Érdekes és különös, hogy a táncos magyar most már több mint kétszáz éve a német Tanz = tánc szót használja, a régi "járni, lejtteni, ropni, szökni" kifejezések helyett.

Egyik régi táncfajta volt a verbunkós. Ez volt a katonafogók tánca. Az ezeréves évek második felében kezdődött a verbunk és tartott 1848-ig. A verbu k ugy kezdődött, hogy tíz-tizenkét daliás huszár, cigánykisérettel felvonult vasárnap, vagy ünnepnap a falu főterére. A fiatalosnak persze nagyon tetszett a délceg, kardos, tarsolyos, tollbokrétás, mentés huszárcsapat. Tele kulacs minden kézben. A káplárnál pedig pénz volt egy zacskóban, s csörgette is. Körbeálltak. Középen a táncvezető káplár. A cigány rázendített, s sarkantyupongós volt rá a felelet. És lassan, de hetyke szilajsággal megkezdődött a verbunkós tánc, amely teljesen egyéni volt. Közben a verbunk-nótát dalolták. Egyik ilyen nóta így szólt: A táborba jer pajtás, - Ha meguntad életed. - Ottan lészen jó tartás, - ott nem kinzod testedet. - Vége lesz a szántásnak, - Kinos aratásnak, - Ottan mannat ehetünk, - S malomba mégsem megyünk!

A borica csángó eredetű tánc volt, amit szintén férfiak táncoltak. Tizenkét jó táncos vonult fel, de nem körbe álltak, hanem egymással szemben. A felvonulásnál először jöttek a cigányok, azután a táncosok és végül a farsang kormosképű, csepüszakállas, mulatságos alakjai. Azután a kosarasok és a gyerekhad. A kosár természetesen minden jóval megtelt a tánc végére. A boricát a szabadságharc után betiltották, mert a verbunkós utódját vélték benne felfedezni.

A csalogató az egyik legkedvesebb régi tánc volt. A legény, süvegét kezében tartva, táncra kéri a lányt és kettésben járják. Majd elválnak, s a legény kezében tartott süvegével csalogatja a lányt, ügyesen elkapva elfordulva tőle, mikor az elvehetné süvegét. De mégis győz a lány, s akkor ő választ táncospárt, ő a csalogató. Ugyesség, könnyedség, gyors mozdulat kell e táncához.

A sok régi tánc közül legismertebb a csárdás, amely jelenlegi formájában a múlt század első felében jött divatba. Egyszerre ki is szorította a német táncokat. A csárdás a legnépszerűbb és legeredetibb magyar tánc, nevét a csárda szóból kapta, mert valamikor csak csárdákban járták, s onnan került a falura, városba. A csárdás nem egy vidék tánca, hanem az egész országra. Lehet csongrádi topogós, szegedi kopogós, nyíri ugrós, gömői csámpás, dunántúli mártogatós, hunyadi surlós, udvarhelyi kezeslábás, csiki gyors - de a csárdás egyformán gyors és páratlanul népszerű.

A többi táncok azonban már rég kimentek a divatból. Egy kis szemelvény közülük: apró, borbély, boszorkány, bundás, cigány, csizmadia, csörgő, csürdöngölő, daru, dobogós, egyes, énekes, farkas, fekete-sereg, forgó gombostű, gyertyás, gyors, hajdu, halottas, haragos, hármas, háromszáz, incselkedő, juhász, kalamajka, kardos, kállai-kettős, korék, keringő, kopogós, lapockás, lassu, lejtős, magyar, menyasszony, nemes, oldalgós, pajkos, palótás, parolás, párnás, rokka, sátoros, siket, süveges, szaporá, szarka, tapsos, tőkés, ugró, változó vagy lengyel, stb.

Láthatjuk, hogy a magyarnak olyan gazdag volt a tánc-műsora, mint egyik más nemzeté sem. Hangulatának, vagy az alkalomnak megfelelően mindig ki tudta választani a megfelelő táncot. Természetesen ezek a táncok évszázadokon át változatlanok voltak, nem volt minden évnek más divatja, mint most, a sambák és rumbák korszakában. S dzsessz-bend sem volt hozzá, hanem jófajta cigánymuzsika, esetleg tárogató.

Hehlyett most, sajnos, az orosz medve-táncot kell lejtteniük szegény, otthon maradt magyar véreinknek...

NE CSÖRTESSÜK A KARDOT IDŐ ELŐTT!

A bizonytalanság szörnyű érzése gyötör bennünket, hontalan magyarokat, akár itt Európában rekedtünk, akár a többi földrészek valamelyikén akartunk, illetőleg próbáltunk új otthont, s Hazát keresni. A még Európában lévők a tengeren túlra szeretnének jutni, a már kint lévők jórésze viszont ide szeretne visszakerülni. És mégis van idő és kedv arra, hogy magyar a magyart marja!

Nem a turáni átok maradványa az már, ami az emigrációs magyarság körében lábra kapott, amikor még a hivatasközösség alapján kialakult csoportosulások sorait is igyekeznek megbontani, hanem valami e kor szellemiségétől távol álló oly foku maradiság, amelynek gyógyítására nincsen orvosság. Meg kell szünni, el kell tűnni annak, ha nint nép, nemzet továbbélni óhajtunk!

Nem lehet itt az emigrációban jelszavakra, avagy a múlt szabályaira, utasításaira és törvényeire való pusztán hivatkozással bármiféle csoportosulást maradandóan, s a jövő követelményeinek megfelelően megalkotni!

A jelszavak csak üres frázisok, a szabályok, utasítások és törvények közül pedig csak azok lesznek a jövőben is fenntarthatók, amelyek e kor demokratikus, szabad szellemének megfelelnek, vagy eszerint átalakíthatók. Akik tehát már itt kint építeni, alkotni akarnak, ezt az alapelvet nem téveszthetik szem elől, valamint azt sem, hogy csakis alulról felfelé és nem megfordítva kell építeni!

Ha ehhez még hozzá veszem talajnélküliségünket is, csak természetesen kell tekintenünk, hogy ezidő szerint csakis csendben, zajtalanul, idő előtti dobpergetés és kürtfuvás nélkül, fokozatosan építhetünk! Mert ugyan mit használhatunk az idő előtti kardesörtetéssel, pusztán jelszavak hangoztatásával, s az egyéni akarnokoskodással, valamint az ezzel járó nagy nyilvánosság előtti szerepléssel - közös célunknak? Semmit, de értani nagyon is sokat érthetünk. Csak a közelmúltban kellett tudomásul vennünk, hogy az USA-ba utbainditott hadviseltek ügyét újból és egyéni felülbírálás alá vonják, avagy még újabban: ezeknek Ausztráliába való kijutása elé is akadályt gördítenek. Egyesek, vagy csoportok idő előtt kezdték meg a harangozást a nagy nyilvánosság számára, s mellette még ingyen propaganda-anyagot szolgáltatnak ellenünk!

Ne játszadozzunk tehát tovább gyermek módra, hanem vessük le a múlt emberét és alkossuk meg az újat, egyelőre szabályzatok, vagy törvények nélkül. Építsük fel az új embernek azt a szellemiségét, amely nem kerül szembe a hazatéréskor az otthon maradt, igazán szenvedő, de átalakult szellemiségű magyarral, s megkezdheti a közös munkát: Hazánk újjáépítését!

/yó/

AZ ÚJ GÉPIRÓNÓ - PESTEN...

Egy pesti közhivatal régi tisztviselője, akit csak véletlenül felejtett a rezsim a helyén, a napokban így állított be a barátaihoz:

- Gondolatjel szervusztok vessző hogy vagytok kérdőjel új sor Ne haragudjatok vessző hogy a szokott-nál két tével későbbön jövök pont Mi ujság kérdőjel

Barátai megrémülve néznek rá:

- Az ég áldjon meg, öregem, mi bajod? Megbolondultál? - kérdik tö-

le.

Az idős tisztviselő változatlan nyugalommal válaszol:

- Gondolatjel Dehogyan bolondultam meg vessző csak az új hosszú úval és egy jóvel gépirónóm vessző akit a párt küldött vessző olyan hülye elipszilonnal és vessző hogy csak úgy tud írni vessző ha diktálás közben az írásjeleket is bemondják neki pont nagy é És most már én is hozzászoktam a nyavalya elipszilonnal törje ki felkiáltó jel

/A párizsi Emigráns Szabad Szájból/

C A N A D A
.....

Olvasóinkat bizonyára érdekelni fogja egy Canada-ba kivándorolt, kitünömegfigyelő és éles látású csó-bajtársunk ismertetése erről a hatalmas és tejjel-mézszel folyó földterületről. Ime:

A még Németországban és Ausztriában lévő bajtársaim részére rövid ismertetőt szeretnék adni Canadáról. Tudom előre, hogy ez kevés, de egyszerre többet nem lehet. Ha esetleg a bajtársaim közül valakinek konkrét kérdései lennének, úgy a B-L útján kérdezzen és én -ha tudok- felelni fogok rá.

Canada sok mindenben eltér a többi amerikai államtól. Canada az összes amerikai államoknál fiatalabb és mégis az USA után következik. Államrendészeti, közrendészeti, igazságügyi és kulturális téren a művelt európai országokkal egy színvonalon van, gazdasági téren pedig e yike a világ első államainak. Természeti adottságaiban még az USA-nál is gazdagabb.

Canada keleti partjait csak 1497-ben fedezte fel egy John Cabot nevű genovai hajós és az első telepes farmer, Louis Herbert francia patikus 1617-ben érkezett Canadába. A közbeeső időben csak prémkereskedők és kalandor kutatók fordultak meg Canada keleti szélén. Canada későbbi kutatói, megszállói és telepesei főleg franciák voltak és 1763-ig Canada a francia királysághoz tartozott. Az angolokkal többször vívott canadai háborút végülis elvesztették a franciák és így 1763-ban a párizsi békekötés során Canadát az angolok kapták és azóta az angol koronához tartozik, jelenleg, mint dominium.

A "Canada" szó a régi megállapítások szerint indián eredtű, s falut községet jelent. /Angol lexikon szerint annyit jelent: "gorezna", vagyis állati prém, ami a jellegzetességét adta a hatalmas földrésznek. A Szerk./

Canadának tíz tartománya van. Szélessége az egyik tengerparttól a másikig több mint 5000 km. Területe 66.000 négyzetkilóméterrel nagyobb, mint egész Európáé. Canada az utolsó száz évben óriási fejlődésen ment keresztül. 1848-ban összlakossága 1,112.000 fő volt, ma pedig kb. 13-14 millió. Pl. Winnipeg a múlt évben ünnepelte alapításának 70 éves jubileumát és jelenleg 300.000 lakosa van.

Canada vasut- és uthálózata olyan sűrű és olyan tökéletes, hogy valamennyi európai államét felülmulja. A személyvonatok 100 km-es sebességgel közlekednek, de az utas szinte nem is érzi, hogy a vonat megy.

Canada ipara és mezőgazdasága igen fejlett és erősen gépcsitett. Ezért olcsó minden.

Szegény ember azért Canadában is van, de éhező, vagy nélkülöző ember nincsen! A rendes munkásember a bőséges és a legjobb életmód mellett is tud a takarékbba tenni. De ez itt szinte szokás is és már az újságíró gyerek is a takarékbba rakja centjeit. Autója is van a legtöbb munkásembernek. Akinek nincs, csak azért nincs, mert valami ok miatt nem akar tartani. De, ha akarna, megtehetné.

Az élelmi cikkek aránylag olcsók. A leghelyesebb talán az, ha úgy határozzuk meg, hogy mindenki állandóan azt ehet, amit a szemé-szája megkíván, mert minden van és minden olcsó. Itt olyan nincs, hogy valaki valamit szeretne enni, de mivel drága, nem futja rá neki. Még ha valaki munka nélkül van is, akkor is úgy élhet, mintha dolgozna, mert a munkanélküli segélyből békebeli módon lehet élni és csinosan butorozott, fürdőszobás, központifütéses lakásban lehet lakni. En például már négy hónapja így élek. Természetesen, a jó életen kívül még hetenként kétszer-háromszor moziba, színházba, vagy hangversenyre is megyek, de csak a munkanélküli segélyt költöm el, a megtakarított pénzemhez nem nyulok.

Talán még azt, hogy a munkaütem itt igen gyors. Tehát dolgozni kell, még hozzá igen keményen és gyorsan. Az igaz, hogy meg is fizetik. Minél nehezebb munkát végez valaki, annál nagyobb órabért kap. Pl. aki köművesek mellett dolgozik, mint segédmunkás, annak órabére 1 - 1.20 dollár de egy könnyű szakmában dolgozó szakmunkás csak 0.80 - 1.- dollárt keres. Szóval lehet válogatni: könnyű munka, kevés fizetés, vagy nehéz munka, jó fizetés. Sietni azonban a könnyű munkánál is kell.

Szombat-vasárnap szünnap. Ezek a szórakozási és kirándulási napok. Vasárnap semmi szórakozóhely /mozi, színház, söröző, stb./ sincs nyitva. A templomokban azonban vasárnap este társas vacsorák, táncos, vagy csak táncestélyek vannak. Ez eleinte furcsa, de meg lehet szokni ezt is. Itt a vallás gyakorlása, illetve a lelki gondozás a befizetett tagsági díj alapján történik. Sok ember nem is a saját egyházának a tagja, hanem valamelyik másik felekezeté, ahol kevesebbet fizet. Ha valaki sehol sem fizet tagsági díjat, nem tartozik egyik egyházhoz sem. Itt minden üzleti alapon megy, még a lelki szolgáltatások is. Ugyanez áll az orvosi szolgáltatásra is. A munkás csak balesetre van biztosítva. A betegség már saját költségre megy. Ha nincs pénze, ne legyen beteg. De igen sok magán betegségbiztosító intézet van és így mindenki egyénenként biztosítja magát.

Régi és újkanadások viszonya: Ezen a téren, sajnos, a lehető legrosszabb a helyzet. A két tábor szöges ellentétben áll egymással. Ezen a téren egyik nemzetiségen belül sincs kivétel. Természetesen a magyaroknál is ez a helyzet. Ennek több oka van és sokat kellene írnom, hogy ezt megvilágíthassam. A legfőbb ok ez: a régi kanadásoknak 50%-a kommunista, 25%-a szimpatizál a kommunistákkal, 23%-a semleges és várja, hogy hova fejlődik a világ sorsa, és csak 2%-a nyíltan kommunista ellenes. Mivel viszont az újkanadásoknak 95%-a antikommunista, így érthető az ellentét. Igen, az újkanadásoknak 5%-a nem antikommunista, hanem, sajnos, kommunista bérenc és kém, akik a régikanadás kommunistákkal összejátszanak! Ezek veszélyesebbek, mint a sok régikanadás kommunista együttvéve. Csak az a jó, hogy az illetékesek már tudják, hogy kik is azok és kellő időben méltó helyükre kerülnek.

Természetesen, ezek az ellentétek az újak és régiek között csak amolyan családi titkok az egyes nemzeti csoportokon belül és a külső élet zavartalanul folyik, mintha minden a legnagyobb rendben volna. Még talán annyit erről, hogy a régikanadások sokan vannak és náluk van a vagyon és a pénz, valamint a jó állás. Az újkanadásoknál pedig - a szellemi fölény. Így a mérleg egyforma, de lassan-lassan az újkanadások serpenyője nyomul lejjebb!

Végül: bátran merem állítani, hogy aki ki akar vándorolni, az -át- meneti időre- Canadánál jobb helyre nem tud kivándorolni, még az USA-t is beleértve. De ha valaki végleges hazát akar keresni, Canada végleges hazának is igen alkalmas!

S. Matyás.

ARISZTID MESÉLI TASZILÓNAK: - Születésem előtt néhány nappal édesanyám, a méltóságos gőzifő, éppen a szokásos bevásárlásait intézte és többek között vett néhány ghamofónlemezt is. Amint kilépett az üzletből, a sikos jáhdén elcsuszott és elesett. A ghamofónlemezek pehsze dihib-dahabha töhtek, de nekem nem töhtént semmi bajom-bajom-bajom-bajom-bajom... /A párizsi Emigráns Szabad Széjből/

PESTI SÓHAJ - Hej, bár már ismét láthatnám a villamosokon a plakátot, hogy Nincs többé kopasz fej... /az Emigráns Szabad Széjből/

A RÁGALOM olyan, mint a hamispóznz: akik képtelenek lennének megtenni, hogy pénzt hamisítsanak, azok is továbbadják azt... /D.Diane/- /az Emigráns Szabad Széjből/.

A L O MMóra László verse.

Az éjjel álmomban,
Jaj, de szépet láttam!
Zöldbeborult erdőn,
Virágok közt jártam.

Sok tarka virágból
Csokrot kötözgettem,
Annak közepébe
Gyöngyvirágot tettem.

Gyöngyös gyöngyvirággal
Hazáig szaladtam,
Drága jó anyámnak
Mind ölébe raktam.

Mind ölébe raktam,
Hisz mind neki szedtem!
Ő megcsókolt érte,
S erre fölédrettem...

+++

s úgy érezzük, hogy nélküle
lunk! akár él, akár meghalt már - mindenképpen Rá gondolunk, mert tőle
megkapjuk ezt a mentő korty szeretet-italt. Számunkra a mi Édesanyánk a
világ zürzavarában az elrendező és biztonságos pont, a szeretetlenség si-
vatagjában az enyhet adó oázis. Édesanyánktól kaptuk, sok szenvedés és
kin által az életünket, neki vagyunk hálásak nevelésünkért, s most mind-
ezeken túl: meg kell hajolnunk előtte azért a féltő támogatásért is, a-
mit életünknek ebben a kietlen korszakában nyújt nekünk.

Magyar Testvérek, mondjatok egy rövid imát legalább a mai napon Édes-
anyánkért, a mi közös és forrón szeretett Édesanyánkért: Magyarországért
is! És fogadjátok meg, hogy hű fiaim maradtok mindig, akár milyen helyzet-
be kerültek is, mint ahogy az édesanyát sem lehet megtagadni soha! /C./

AZ EMBER ÉS HÁZIÁLLATAI - Sok ezer évvel ezelőtt igen nehéz volt az em-
ber élete. Le kellett győznie a nála sokkal hatalmasabb természetet. Vé-
dekeznie kellett a vadállatok és a kártevők ellen is. A kártevők, így pél-
dával az egerek rengeteg kárt okoztak a nagy fáradtsággal felhalmozott é-
lelmiszerekben. De ahol sok az egér, már abban az időben sem hiányzott a
macska. Az akkor még vadon élő macska az ember lakóhelye körül is vadá-
szott. Meg is becsülték, beengedték maguk közé, ott dorombolhatott a tűz
körül. Olyan jó dolga volt, hogy többé nem hagyta el az ember hajlókát.

A kutya már régebben az emberrel élt. A sok jó csont, ételmaradék csa-
logatta oda. Nem bántották, ő sem félt. Lassan megszelidült. Az ember sok
mindenre megtanította a kutyáját. Jó barátok lettek. Együtt jártak va-
dászni. A kutya kiszimatolta és kikergette a nyulat a buvóhelyéről. Az
embernek már nem kellett hosszú órákon át lesben állnia. A kutya könnyeb-
bé tette az ember munkáját. Ha vadállatok, vagy idegen közeledett - uga-
tott. Figyelmeztette gazdáját a veszélyre. Márpedig sok veszély fenye-
gette akkoriban az embert, különösen éjtszaka. Attól kezdve, hogy a ku-
tya az emberhez szegődött, nyugodtan alhattak, nem kellett valakinek vir-
rasztania. A kutya örködött és azóta is örködik az ember élete fölött.

ANYÁK NAPJA!

Május első vasárnapja az anyáké. Ilyenkor
millió és millió gyermekszív telik meg annak
a szeretetnek tudatával, amit máskor csak ösz-
tönösen érez. Ilyenkor fiúk és lányok verse-
ket, felköszöntőket tanulnak be, apró ajándó-
kokat adnak a szeretett édesanyának.

Nekünk, emigrációban élő magyaroknak külö-
nösen szép ünnep az Anyák Napja. Akár otthon
él az édesanya, akár itt, velünk együtt, két-
szeresen érezzük irányában a szeretet mély el-
kötelezettségét. Az édesanya jelenti számunkra
a gyengédség és a meleg örzések világának u-
tolsó bástyáját. Körülöttünk mindenütt az e-
rőszak és a durvaság tombol. Az emberélet és
a régi emberi kötelek ma annyit sem érnek,
mint egy levegőben szálló száraz falevél. A
világ megtelt az Antikrisztus szeretetlenség-
ével, gonoszságával, ellenséges indulataival.
Mint fuldokló a friss levegő után, úgy kapko-
dunk egy kis szeretet, egy kis emberiség,
egy kis melegség után. És amikor nagyon szom-
jasak vagyunk már erre a kortynyi szeretetre,

el kell pusztulnunk: az Édesanyánkra gondo-
lunk! akár él, akár meghalt már - mindenképpen Rá gondolunk, mert tőle
megkapjuk ezt a mentő korty szeretet-italt. Számunkra a mi Édesanyánk a
világ zürzavarában az elrendező és biztonságos pont, a szeretetlenség si-
vatagjában az enyhet adó oázis. Édesanyánktól kaptuk, sok szenvedés és
kin által az életünket, neki vagyunk hálásak nevelésünkért, s most mind-
ezeken túl: meg kell hajolnunk előtte azért a féltő támogatásért is, a-
mit életünknek ebben a kietlen korszakában nyújt nekünk.

Magyar Testvérek, mondjatok egy rövid imát legalább a mai napon Édes-
anyánkért, a mi közös és forrón szeretett Édesanyánkért: Magyarországért
is! És fogadjátok meg, hogy hű fiaim maradtok mindig, akár milyen helyzet-
be kerültek is, mint ahogy az édesanyát sem lehet megtagadni soha! /C./

LEVÉL EGY ORSZÁGBÓL, AMELY EDDIG NEM JELENTKEZETT!

Spanyolországból hozott a posta a Magyar Csendőrök Közösségének levelet. A levél írójának címét egy Németországból élő bajtársunk adta meg. Mi elküldtük neki a B-L-et és erre az alábbi választ kaptuk:

MAGYAR CSENDŐRÖK KÖZÖSSÉGE, GRAZ

Kedves Csendőr Bajtársak!

Őszinte örömmel és hálás köszönettel vettem kézhez a kiadástkban megjelenő "Bajtársi-Levél" 4.5. és 6. számát, amelyeket címemre közvetlenül megküldeni szivesek voltatok. Cimetek ismeretében mostmár felkereslek Benneteket soraimmal, hogy tanúságot tegyek a változatlan együttérzésről, amelyet az a csendőr testületi szellem vált ki belőlem, amelyet mindig ápolunk, s amely a nagyvilágban szerteszóródott bajtársaink lelkében is kiolthatatlanul parázslik.

Őszinte bajtársi szeretettel és ragaszkodással üdvözöllek k. Mindnyájukat, akik odaadó munkás és áldozatos törekvéseitekkel hontalanságunk keserű korszakában lehetővé teszitek Hazánk földjének hullarablói által megbecstelenített testületünk bajtársainak lelki közösségét a talajtalan idegenben egybekapcsolni.

Ragaszkodással hódolok a Bajtársi Levél szerkesztőségének, amelyik a magyar kir. csendőrség multjának tradícióiban gyökerező erényeiből táplálékot merítve bátran belekiáltja a nagyvilágba a kakastollas csendőr "Hiven! Becsülettel! Vitézül!" jelmondatát, hogy e forrásból fakadó testületi szellemet és közösségi gondolatot töretlenül megőrizzük, ápoljuk és fenntartsuk, s amelyik letéteményezője annak a fennkölt törekvésnek, hogy rendíthetetlen hitünket egy magasabb erkölcsi világrend nevelő hatásának hatékonyságába behelyezve, egycseknek -sajnos- már-már elveszített reményeit ujja formálja!

Mindnyájatoknak ragaszkodással küldöm őszinte bajtársi üdvözlétemet és szeretetemet: B.L.Barcelona.

Hálásan köszönjük a meleg bajtársi szeretettel telített kézfogást és az elsimerést, ami a B-L-nek szerény munkájáért szól. Hasonló szeretettel viszonzozzuk és kérjük ezr. bajtársunkat, hogy az ottani viszonyokat a B-L-ben ismertetni sziveskedjék!

VÁNDOR LETTEM +++++

Mit ér nekem ez az élet, mi az öröm benne?
Vándor lettem, bujdosnom kell, buval a szivemben.
Szülőföldem messze hagytam, elsodort az orkán,
Kéregetek és úgy élek, mint koldus az utcán.

Ruhám kopott, lábam fáradt, szivem üres, árva,
Könnyes szemmel gondolok rá szép magyar Hazámra.
Mit vétettem e világnak? Miért lettem vándor?
Édes Hazám, mért kerültem tetőled oly távol?

Vétettem-e valakinek azzal, hogy születtem?
Ejjel-nappal csak dolgoztam, becsületből tettem!
Magyar voltam, s az maradok, mindig, amig élek,
Vissza megyek magyar Hazám, mert meghalok érted! /B.Antal/

Ezuton köszönjük és nyugtázzuk az Ön által küldött. 10. hozzájárulást!

OLVASÓINK! FIGYELEM! - Kérjük olvasóinkat, hogy minden lakcímváltozást azonnal közöljenek velünk! Kivándorló olvasóinkat arra kérjük, hogy új címüket megérkezésük után légi postával azonnal írják meg. Kérünk minden nevet és címet blokk-betűvel /nyomatott nagy betűvel/ írni, pl. KOVÁCS. Kérjük még olvasóinkat arra is, hogy a hozzájárulási díjat pontosan küldjék be, mert anélkül nem tudnánk Levelünket fenntartani. **ÚJ OLVASÓINK** tájékoztatására közöljük, hogy a B-L-nek határozott előfizetési díja nincs, mindenki annyit küld be előállítási hozzájárulásként, amennyire telik neki és amennyit számára a B-L ér. A nemzetközi válasz kupónokat itt, Ausztriában, 1.70 Sch-el váltják be, vagyis ilyen értékű postabélyeget adnak értük.

LEVELÜNK EZUTTAL dupla-számként jelenik meg, mert az áprilisi második levelünket technikai akadályok miatt nem tudtuk kellő időben kihozni. Cimoldalunk nyomtatott kliséje ugyanis eltörött és a gráci vásár miatt rendkívül igénybevett helybeli üzemek nem tudták annak újbóli elkészítését és utána a cimoldal nyomását a kellő időre vállalni. Elnézést kérünk Olvasóinktól, de sajnos, körülményeink olyanok, hogy az ilyen váratlanul közbejött akadályt nem mindig sikerül elhárítanunk. Otthon ez is másként történt volna! Következő Levelünk megint a rendes időben fog megjelenni!

KERESSÜK: Zengő Károly törm., Fehér Lajos őrm. és Koppányi György csőbajtársakat! Aki tud róluk, sziveskedjék címüket szerkesztőségünkkel közölni!

KIVÁNDOROLNI SZÁNDÉKOZÓK FIGYELMÉBE ajánljuk **MAGYAR-ANGOL** és **ANGOL-MAGYAR** szótárainkat /kiejtéssel, rövid nyelvtani összefoglalóval!/. Aki ki akar vándorolni, vagy már tengerentul van, annak részére nélkülözhetetlen! Nyelvtudás nélkül nincs boldogulás a tengerentul! Megrendelhető szerkesztőségünkben a pénz előzetes beküldésével, vagy utólevéllel /ez utóbbi esetben a portóköltiséget felszámítjuk!/. Ára: 18-18.- Sch. **TENGERENTULRA ÉS ANGLIÁBA IS KÜLDJÜK!** Tengerentulra légipostával csak akkor küldhetjük, ha ennek költségét előzetesen megkapjuk!

M A N U S K R I P T - K É Z I R A T ! - SAJÁT SOKSZOROSÍTÁS!-ADRESSE:
CIMÜNK: UNGARISCHE KAMERADSCHAFT, GRAZ, GEIDORFGÜRTEL 49. AUSTRIA.

ABS: UNGARISCHE KAMERADSCHAFT, GRAZ, GEIDORFGÜRTEL 49.Ung.Bar.AUSTRIA

DRUCKSACHE!

An Herrn/Frau

Dr.Rektor Béla
Salzburg.
Aigen-Aigener Str.69

Kaszás-Nagy Máté kisregénye8. befejező közlemény

A bizottság megalakítását ünnepélyesen elhatározták. Ekkor azonban Álom Ivánnak remek ötlete támadt:

- Vonjuk be a Mars-béli hölgyeket is a munkába! - javasolta. - Elvégre nők nélkül nem lehet kultur-estet rendezni.

Általános helyeslés követte indítványát, csak Ubul bácsi nézett kissé borusan maga elé. Helyes Lőrinc kérdésére őszintén meg is vallotta:

- Olyan jól megvoltunk így, egymás között. Majd meglátjátok, a nők zavarokat fognak okozni.

S mint mindenben, ebben is igaza lett Ubul bácsinak...

+++

A kultur-est a nagy propaganda hatására hatalmas tömegeket vonzott Bregrazba. Igaz, hogy a műsor is pompás volt. Szavalatok, előadások, zene-és énekszámok egész sora, na és Ubul bácsi szózata - mindmégannyi csemegének ígérkezett.

Az előadás előtt egy nappal azonban egy kis felhő tolokodott a Siker napja elé. Az egyik szereplő lányka mamája kifogást emelt, hogy lányát a műsor legelején akarták szerepeltetni. Álom a haját tépte, mert a mama lemondással fenyegetőzött, ami felborította volna az egész műsor sorrendjét. El kezdett érvelni, holott, ha több tapasztalata lett volna az idősebb évfáratu nők körül, tudhatta volna, hogy itt érvekkal nem lehet győzni. Csak ravaszsággal. A mama tehát, ahelyett, hogy engedett volna, megbokrosodott. A vita során kijelentette, hogy csak azért nyugodott bele eredetileg a műsor elejébe, mert akkor még nem tudta, hogy kislánya az egész női szereplő gárdát kenterben veri. Ezt meghallotta egy másik szereplő hölgy és azonnádon otthagyta a társaságot. Erre a felbőszült mama is lemondott. Álom a haját tépte és rohant Ubul bácsihoz. Ubul bácsi pedig rohant a nőkhöz. Nagynehezen helyrefofozta a békét. De az eseményeknek híre ment. A többi nő is nyugtalankodni kezdett. Álom és társai halálos drukokban töltötték az éjszakát és a másnapot. Mikor bolondul meg valamelyik? Ubul bácsi vateszi képességeit most már legnagyobb ellenségei is kalaplevéve ismerték el.

Szerencsére nem történt semmi. Már mint lemondás. A feszültség azonban megmaradt, sőt, ha lehet, még fokozódott is.

A műsor lepergett, siker is volt, de azért szereplőkön és nézőkön egyaránt megérezett a vihar előtti nyomott hangulat. Már a férfiak sem tudtak úgy örülni a nagy kassza-sikernek és az ebből következő további lehetőségeknek, mint az előtt. Árnyék borult a Memamora.

A műsor után vacsora, azután pedig tánc következett. A vacsorán már teljes mértékben érvényesültek a klikk-hajlamok. Az egyik női társaság élesen elkülönítette magát a másiktól, a harmadik mindkettőtől és így tovább. A hölgyek ideges mosollyal fixirozták egymást és sokat mondó mozdulatokkal hajoltak egymáshoz egy kis sugdosásra. A másik tábor ilyenkor felszisszent, mert tisztában volt azzal, hogy most órála van szó. Méghozzá nagyon. A kölcsönös mosolyok és megjegyzések vaditók voltak.

- Hogy vagy, Edesem? Milyen nagy lett a lányod! Hja, mulik az idő! - mondta az egyik a másiknak. Persze, a legszívélyesebb mosollyal.

- Bizony, bizony, öregszünk! - válaszolta vissza a másik, miközben forrt benne a reváns vágya. - De te drágám nem változtál semmit. Most is olyan vagy, mint még odahaza. Igaz, hogy később már nem venni úgy észre az évek múlását...

De ezek még szelid lándzsák voltak, ám a lavina továbbgördült és eltemetett sikert, barátságot, régi, közös emlékeket, mindent.

Tulajdonképpen a tánc váltotta ki az események tragikus fordulatát. A vacsora alatt még úgy ültek az ellenséges csoportok, mint hajdan derék elődeink, szekérsancaik mögött. De a tánc egymásnak lóditotta az el-

lenségeket. Ha egy férj fel mert kérni egy ellenséges nőt, neje már szedelőzködött és menni akart. Csillapítás, megnyugtató - a neje maradt... Ubul bácsi hiába rohanta ki asztalját jobbra és balra, megpróbálván lecsillapítani a viharzó tengert, a bomlás csirái bent voltak a levegőben.

A bötány éjjél előtt tört ki!

A vezetőség ugyanis, a nagy kavarodás láttára, az egyik különszobában hevenyészett ülést tartott, hogy a dolgokat megbeszélje és mentse, ami menthető. A férfiak egyhanguan elhatározták, hogy köztük nem változott semmi és hogy erélyesek lesznek nőnemű hozzátartozóikkal szemben, hogy a békét megmentse. A lelkes fogadkozások kellős közepén azonban berohant a szobába Ubul bácsi neje és mint Macbeth szelleme, megállt a színen:

- Ubul, azonnal gyere haza! Egy percig sem maradok ilyen társaságban!

Ubul bácsiból pillanatok alatt elszállt a kurázszi. A jámbor férjek ugyanis nem tudták, hogy miközben ők fogadkoztak, mi történt odakint!

Ubul bácsi veje ugyanis felkért egy hölgyet, aki egyenesen az előadásra érkezett vidékről. A hölgyet sem a Memao, sem a különböző frakciók nem érdekelték. Ő mulatni jött. Am, szerencsétlenségére, az ellenpárt egyik harcias nőtagjánál volt elszállásolva. Így Ubul néniiben tótágast állt a vezéri neje öntudata és rákiáltott a jámbor vőre:

- Kázmér, maga ma nem nagyon válogatós!

Ez kellett csak az ellenpárti hölgynek!

-Már régóta nem az! Legalábbis, amióta megnősült! - visitotta vissza de, persze, szép ősi szokás szerint, mosolyogva.

Szegény Kázmér és a szegény vendég hölgy úgy állt a párbajozó amazónok között, mint két odasodort falevél. De a vihar az a tulajdonsága, hogy ha egyszer kitört, hát tombol. A megjegyzéseket mások követték. Lassan a környező tábort is belevatkoztak. Pillanatok alatt olyan kavarodás támadt, hogy egy légi támadás vidám bridzs-parti volt hozzá képest.

Ubul néni, aki méltán érezte magát megsértve vezéri nejiségében, berohant a kissozóba és a fenti felszólítást intézte Ubul bácsihoz.

A vezetőségi össziülés megdermedt. Most mi lesz? - Semmi sem lett. Ubul bácsi felállt, dadogott valamit a társaság felé és távozni készült. Igen ám, de voltak még ott férfiak is a talpukon, akik igyekeztek a Memao roskadozó épületét megtámasztani. Ezek sikraszálltak a békéért. Am ez sem tartott sokáig. Egymásután robogtak be a vezetőség nejei és a kis különszobában súlyos katlanacsata keletkezett. A vezetőségi nejek nemcsak egymást, hanem tulajdon férjeiket is sértegetni kezdték. Lassan-lassan a férjek is felbőszültek és percek múltán már ők is tele torokkal ordítottak egymásra.

Végül is a társaság kiözönlött a nagy terembe. Az ottani vihart ez a kis külön égzengés valószínűségi ciklonná fokozta. Valaki elkiáltotta magát:

- Fizetek! Füttyülök az egész Memao-ra! Ha veszekedni akarok, azt ott-hon is megtehetem! Ezért nem fizetek tagdíjat egy ostoba társaságnak!

- Ugy van! Ugy van! - kiáltották innen is, onnan is.

Félórán belül senki sem volt már a nagyteremben. Azaz, bocsánat, valaki mégis! Alom Iván, a nagy költő, az est fáradhatatlan rendezője és ama remek ötlet kiigyalója, hogy "nők nélkül nem lehet kultur-estet rendezni".

Egy firtl savanyu bor mellett üldögélt és temette a Memao romjait. A főúr odasettenkedett hozzá és naiv ártatlansággal kérdezte meg, miért ment el olyan gyorsan a társaság. Alom felnézett rá és szemében az üzött vad lemondása busongott.

- Nős Ön? - kérdezte.

- Freilich - felelte a főúr, mit sem sejtve.

- Na, akkor tudhatná...

A főúr gyorsan kapcsolt, mert tényleg nős volt.

- A nők? - kérdezte résztvevően.

- Azok... - felelte Alom, s nagyot sóhajtván ő is távozott.